

1. Elokuvan synty ja Lumière-elokuvat

Milloin elokuva syntyi? Tarkkaa vastausta on mahdotonta sanoa, mutta usein elokuvan historian sanotaan usein alkavan joulukuun 28. päivä 1895, jolloin ranskalaiset Lumièren veljekset järjestivät Pariisissa ensimmäisen maksullisen elokuvanäytöksen. Ohjelmistossa oli kymmenen lyhyttä, noin minuutin mittaista pienoiselokuvaa. Mukana olivat ainakin elokuvat *Työläiset lähtevät tehtaasta* ja *Lapsi syö soppaa*. Suomessa samoja elokuvia esitettiin jo kesäkuun lopussa 1896, kun Lumièren kiertue pysähtyi Helsingin Seurahuoneella matkalla Pietarista.

Elokuvan todellista syntymävuotta on kuitenkin vaikea määritellä, sillä elokuvakamera ja -projektorit eivät syntyneet tyhjästä. 1890-luvun puolivälissä idea kuitenkin kypsyi toimivaksi tekniseksi ratkaisuksi ja samalla vakiintui idea elokuvanäytöksestä, jossa sama tarina esitettiin suurelle joukolla ihmisiä.

Ennen ensimmäisiä elokuvanäytöksiä liikkuvia kuvia oli esitetty muun muassa erityisten katselulaitteiden avulla, mutta niiden kautta elokuvaa pystyi katsomaan yleensä vain yksi ihminen kerrallaan. Tarinoiden taika kuitenkin vaikutti voimakkaammin, kun elokuvan koki yhdessä muiden kanssa.

Nykyaikana moni katsoo elokuvia ja televisio-ohjelmia yksin kännykän tai tablettitietokoneen ruudulta. Olemme siis tavallaan palanneet 1890-luvun alun tilanteeseen. Elokvateatterit silti tuskin katoavat minnekään kovin pian, sillä monen mielestä nauraminen tai jännittäminen on hausempaa suurella porukalla.

tehtävä: Kwatkaa Lumière-elokuva

Kokeilkaa Lumière-elokuvien tekemistä. Lumièren veljekset Auguste ja Louis kuvasivat 1890-luvun puolivälistä alkaen noin minuutin mittaisia minielokuvia. Aluksi niiden kerronta oli staattista ja sommittelu teatterimaista, mutta elokuvista muodostui kiinnostavia dokumentteja omasta aikakaudestaan. Netistä löytyy esimerkkejä Lumièrien töistä.

Suunnitelkaa ja toteuttakaa elokuva, joka kestää noin minuutin ja jossa kamera ei liiku. Tehtävään sopivat kaikki kamerat, joilla voi kuvata videota. Elokuvaan tulee vain yksi otos, joten leikkausta ei tarvita. Suunnitelkaa huolellisesti kameran paikka, suunta ja kuvakoko. Elokuva voi olla dokumentaarinen pala todellisuutta tai minuuttiin voi mahduttaa pienen tarinan. Antakaa mielikuvituksen laukata. Katsokaa yhdessä kaikkien elokuvat.